

पूर्वांचल

Purwanchal National Daily

◆ वर्ष : २७ ◆ अंडक : ५३ ◆ पृष्ठ ४ ◆ बित्तमोड़ ◆ विसं २०७८ पुस २४ गते शनिवार (Saturday, January 8, 2022) नेपाल सम्वत् १९४२ Web : www.purwanchaldaily.com ◆ मूल रु. : ५/- भारतमा भार. : ४/-

६१ जिल्लामा एमाले अधिवेशन

भाषा, पुस २३। नेकपा एमालेले भाषासहित ६१ जिल्लामा शुक्रवार एकसाथ जिला अधिवेशन शुरू गरेको छ।

अधिवेशनको उद्घाटन पार्टीका अध्यक्ष केपी शर्मा ओलीले भर्चुबाट माथ्यमबाट गरे। अधिवेशनले आगामी कार्यालयका लागि नयाँ नेतृत्व समेत चयन गरेंछ।

विराटोडिखित रामयोकमा थुरू भएको एमाले भाषाको १०३४ अधिवेशनमा ११५ जना प्रतिनिधि सहभागी छन्। अधिवेशन दुई दिनसम्म सञ्चालन हुनेगँ। अधिवेशनबाट निर्वाचित १५०, त्यसको १०

प्रतिशत बरावर १५ जना र अन्य पार्टीबाट एमालेमा समाहित भएको नेता कार्यकारीका लागि थप १० प्रतिशत बरावर १५ गरेर १६० सदस्य बनाइने भएको छ। १६०मा पनि थप १ जना गरेर १६१ सदस्य जिला कमीटी बनाइने बताइएको छ। अधिवेशन उद्घाटन सभामा पार्टी केन्द्रीय प्रदायकारीको समेत उपस्थिति रहेको छ। अधिवेशनमा सहभागी केन्द्रीय नेतृत्व र जिलाका नेतृत्वहरूबीचमा थुरू सहमतिबाटै नयाँ नेतृत्व संबसम्पत गर्ने चर्चा चलेको छ।

पार्टीका जिला अध्यक्ष चिन्तन पाठकको

अध्यक्षतामा भएको कार्यक्रममा नेकपा एमालेका स्थायी कमीटी सदस्य तथा १ नम्बर प्रदेश इन्डियार्ज देवराज थिमिरे, स्थायी कमीटी सदस्य तथा जिला इन्डियार्ज अनन्द खेरेल, सहइन्डियार्ज र रीवन कोइराला र हिमित कार्की, मीना पोखरेल उप्रेती, केन्द्रीय सदस्य दुर्गा प्रसार्ड लगायतको आतिथ रहेको थिए।

पार्टीको उपसचिव चन्द्रा श्रेष्ठले स्वागत गरेको कार्यक्रमको सञ्चालन संचिव मदन अधिकारीले गरेका थिए। कार्यक्रम स्थलमा सुखानीका पाँच शहीद, जननेता मदन भण्डारी, प्रथम कम्युनिट प्रधानमन्त्री मनमोहन अधिकारी, नेपाल क्युनिट पार्टीका सञ्चालक पुष्पलाल श्रेष्ठ, मार्स्क, लेलिन र स्टालिनको तावीर राखिएको छ।

यो संघी नेकपा (एमाले) का अध्यक्ष केपी शर्मा ओलीले पार्टीका जिला अधिवेशनहरूको 'भर्चुबाट' मायाम्बाट संयुक्त रूपमा उद्घाटन गरेका थिए। प्रतीकूल मौसम र आन्तरिक तयारीका कारण स्थगन भएका बाहेक ६१ जिल्लामा एकैदिन नेकपा (एमाले) जिला अधिवेशन उद्घाटन गरिएको हो।

पार्टीको दौशी राष्ट्रिय महाअधिवेशनपछि पहिलोपटक अधिकांश जिला कमीटीका अधिवेशन भएको हो। महाअधिवेशनपूर्व एमालेले पालिकास्तरको अधिवेशन एकै दिन गरेको थिए। लंतिपुर जिला कमीटीले महाअधिवेशन शहर पोखरेलको उपस्थितिमा अधिवेशन उद्घाटन भएको थिए।

एमालेका केन्द्रीय प्रचार विभागका उपप्रमुख विष्णु रिजालका अनुसार चिरो मौसम र आन्तरिक तयारी अपुग भएका हिमालीलगायत १६ जिल्लामा अधिवेशन उद्घाटन भएको छ।

(बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

पत्रकार महासंघ भाषाको भवन स्तरोन्तति शुरू

बित्तमोड़, पुस २३। नेपाल पत्रकार महासंघ भाषाको वित्तमोडिस्थित कार्यालय भवनको स्तरोन्ततिका लागि पहिलो तालाको निर्माण शुरू गरेको छ।

शुक्रवार महासंघको कार्यालयमा आयोजित एक कार्यक्रमकारीबीच प्रदेश नं. १का पूर्वान्तरिक मामिला तथा कानूनमन्त्री हिमित कार्की र नेपाल पत्रकार महासंघ प्रदेश नं. १का अध्यक्ष लीलावल्लभ थिमिरेले संयुक्त रूपमा भवन निर्माण कार्यक्रम शुभारम्भ गरेको हुन्।

भवन निर्माण शुभारम्भ गर्दै पूर्वमन्त्री कार्कीले निष्पक्ष, मर्यादित र सत्यतय्त पत्रकरितामा जोड दिए। उनले आगामी दिनमा पनि पत्रकार महासंघद्वारा आवश्यक सहयोग रहने प्रतिवढता जनाएका छन्। महासंघ प्रदेश नं. १ अध्यक्ष थिमिरेले महासंघ भाषाको भवन निर्माणको योजना साथीक बनाउन सहयोग गर्ने प्रतिवढतासहित पत्रकारको अधिकारीले भवन निर्माण कार्यालयमा अधिकारी रहेको बताए। अर्जुनद्वारा नगरपालिका प्रमुख हरिहरुमार रानाले नगरको तर्फबाट पनि भवन निर्माणमा सहयोग गर्ने प्रतिवढता जनाए। रानाले पत्रकरिता निष्पक्ष हुनुपर्नेमा जोड दिए।

कार्यक्रममा आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालयका उपसचिव औमाकारप्रसाद न्यौपानेले मन्त्रालयको तर्फबाट भाषा शाखाको भवन निर्माण कार्य सम्पन्न गर्न आगामी आर्थिक वर्षमा पनि सहयोग गर्ने बताए। उनले गुणस्तरीय निर्माणमा जोड दिए।

महासंघ भाषाको अध्यक्ष एकराज मिरीको अध्यक्षतामा भएको कार्यक्रममा सहयोग लामाले गरेका थिए।

महासंघको सदस्यहरूमा रन्जित प्रसार्ड, अनिल वाङ्गे, चित्तमार्गी थिमिरे, मनिया चन्द्रागांडि, रम्जत परियार र राजन लाम्चाड

नगरपालिकाले १० लाख रुपैयाँ विनियोजन गरिएको छ। भवन निर्माणका लागि सहयोग पुच्याउन महासंघले उद्योगी-व्यवसायी तथा इन्ड्युक्ट्रियलगाउँ भाषाको आवश्यक बित्तमोडिस्थित रहेको थिए।

महासंघका पूर्व महाअधिवेशन चन्द्र भण्डारी, प्रदेश समितिका महासंघिच विवेक गौतम, कोषाध्यक्ष विमल लामियाने, भाषा शाखाका पूर्वअध्यक्ष चित्तमार्गी दाहाल, प्रेस सम्बद्ध संघ-संगठनका प्रमुख तथा प्रतिनिधित्वको उपस्थिति रहेको थिए।

महासंघका उपाध्यक्ष तथा भवन निर्माण समितिका संयोजकका केशव भट्टराईले सहयोग गरेको संयोजकत्वमा सात सदस्यीय निर्माण प्रभाको लामाले गरेका थिए।

महासंघका पूर्वमासिच चन्द्र भण्डारी, प्रदेश समितिका महासंघिच विवेक गौतम, कोषाध्यक्ष विमल लामियाने, भाषा शाखाका पूर्वअध्यक्ष चित्तमार्गी दाहाल, प्रेस सम्बद्ध संघ-संगठनका प्रमुख तथा प्रतिनिधित्वको उपस्थिति रहेको थिए।

महासंघका उपाध्यक्ष तथा भवन निर्माण समितिका संयोजकका केशव भट्टराईले सहयोग गरेको संयोजकत्वमा सात सदस्यीय निर्माण प्रभाको लामाले गरेका थिए।

महासंघका पूर्वमासिच चन्द्र भण्डारी, प्रदेश समितिका महासंघिच विवेक गौतम, कोषाध्यक्ष विमल लामियाने, भाषा शाखाका पूर्वअध्यक्ष चित्तमार्गी दाहाल, प्रेस सम्बद्ध संघ-संगठनका प्रमुख तथा प्रतिनिधित्वको उपस्थिति रहेको थिए।

महासंघका पूर्वमासिच चन्द्र भण्डारी, प्रदेश समितिका महासंघिच विवेक गौतम, कोषाध्यक्ष विमल लामियाने, भाषा शाखाका पूर्वअध्यक्ष चित्तमार्गी दाहाल, प्रेस सम्बद्ध संघ-संगठनका प्रमुख तथा प्रतिनिधित्वको उपस्थिति रहेको थिए।

महासंघका पूर्वमासिच चन्द्र भण्डारी, प्रदेश समितिका महासंघिच विवेक गौतम, कोषाध्यक्ष विमल लामियाने, भाषा शाखाका पूर्वअध्यक्ष चित्तमार्गी दाहाल, प्रेस सम्बद्ध संघ-संगठनका प्रमुख तथा प्रतिनिधित्वको उपस्थिति रहेको थिए।

महासंघका पूर्वमासिच चन्द्र भण्डारी, प्रदेश समितिका महासंघिच विवेक गौतम, कोषाध्यक्ष विमल लामियाने, भाषा शाखाका पूर्वअध्यक्ष चित्तमार्गी दाहाल, प्रेस सम्बद्ध संघ-संगठनका प्रमुख तथा प्रतिनिधित्वको उपस्थिति रहेको थिए।

महासंघका पूर्वमासिच चन्द्र भण्डारी, प्रदेश समितिका महासंघिच विवेक गौतम, कोषाध्यक्ष विमल लामियाने, भाषा शाखाका पूर्वअध्यक्ष चित्तमार्गी दाहाल, प्रेस सम्बद्ध संघ-संगठनका प्रमुख तथा प्रतिनिधित्वको उपस्थिति रहेको थिए।

महासंघका पूर्वमासिच चन्द्र भण्डारी, प्रदेश समितिका महासंघिच विवेक गौतम, कोषाध्यक्ष विमल लामियाने, भाषा शाखाका पूर्वअध्यक्ष चित्तमार्गी दाहाल, प्रेस सम्बद्ध संघ-संगठनका प्रमुख तथा प्रतिनिधित्वको उपस्थिति रहेको थिए।

महासंघका पूर्वमासिच चन्द्र भण्डारी, प्रदेश समितिका महासंघिच विवेक गौतम, कोषाध्यक्ष विमल लामियाने, भाषा शाखाका पूर्वअध्यक्ष चित्तमार्गी दाहाल, प्रेस सम्बद्ध संघ-संगठनका प्रमुख तथा प्रतिनिधित्वको उपस्थिति रहेको थिए।

महासंघका पूर्वमासिच चन्द्र भण्डारी, प्रदेश समितिका महासंघिच विवेक गौतम, कोषाध्यक्ष विमल लामियाने, भाषा शाखाका पूर्वअध्यक्ष चित्तमार्गी दाहाल, प्रेस सम्बद्ध संघ-संगठनका प्रमुख तथा प्रतिनिधित्वको उपस्थिति रहेको थिए।

महासंघका पूर्वमासिच चन्द्र भण्डारी, प्रदेश समितिका महासंघिच विवेक गौतम, कोषाध्यक्ष विमल लामियाने, भाषा शाखाका पूर्वअध्यक्ष चित्तमार्गी दाहाल, प्रेस सम्बद्ध संघ-संगठनका प्रमुख तथा प्रतिनिधित्वको उपस्थिति रहेको थिए।

महासंघका पूर्वमासिच चन्द्र भण्डारी, प्रदेश समितिका महासंघिच विवेक गौतम, कोषाध्यक्ष विमल लामियाने, भाषा शाखाका पूर्वअध्यक्ष चित्तमार्गी दाहाल, प्रेस सम्बद्ध संघ-संगठनका प्रमुख तथा प्रतिनिधित्वको उपस्थिति रहेको थिए।

महासंघका पूर्वमासिच चन्द्र भण्डार

कृति समीक्षा

उपन्यास 'राजनीतिक उगाल'

नेपाली साहित्य भण्डारमा एक अर्को गहन कृति थार्पिएको छ। त्यो कृति हो अग्रज पत्रकार तथा लेखक 'नकुल कार्जी'को सिजना (उपन्यास) 'राजनीतिक उगाल'।

मात्रा पिरतीक कथाले भरिएका कृतिलाई नै प्रायशः उपन्यास भनिएको पाइन्छ। अन्त पक्ष या राजनीतिक विषय समेटिएका उपन्यास पनि पाइन्छन्। त्यस्तै राजनीतिक विषय समेटिएको एक उपन्यास हो 'राजनीतिक उगाल' तर यो उपन्यास निकै भिन्न र मौलिक छ। हाँस्याङ्गार शैलीमा लेखिएको यो उपन्यासमा, क्यारोमार्डोको कुनामा पर्ने गोटी छिन्ने पकेट जस्तै नेपालको सुदूर पूर्णी-दक्षिण भेगमा पर्ने भाषापाको पनि कुनामा पर्ने भद्रपुर क्षेत्रको एमाले सत्ताकालको रोचक राजनीतिक परिवेश छ।

कोरोना कालमा देशभरी निधेयाङ्गा लागेकाले उपन्यासकार स्वयम् पनि घरमे बस्न बायाहुन परेका बेला लेखिएकाले उपन्यासमे सोही समयको राजनीतिक विषय र स्थानीयता समेटेको बुझिन्छ। उपन्यासमा एक पात्र 'हरिराम बाजे' र अर्का 'पाँडे' नामका 'म' पात्र छन्। यिनै दुई पात्रबीचको सम्बन्ध उपन्यासमा भरिएको छ। उपन्यासमा विचार, मन्थन, चिन्तन पनि छन् र यीनै कुगा उपन्यासको सन्देश रहेको पाइन्छ।

उगालको अर्थ : नेपाली बृहत शब्दकोश (नेपाल राजकीय प्रजा पातिष्ठान २०५५) अनुसार, 'तामा, पितल आदि धातुका भाँडामा अमिलो वस्तु पाद्य देखिए विकृति, उल्लेख हार्यो पदार्थ, तमतमाउंदो स्वाद, मात, पातिएको स्थिति, अमिलो मिश्रण, विकार ।' लेखिएको छ। प्रस्तुत उपन्यास यिनै अंधमाले लेखिएका छ।

यस उपन्यासमो गाम्भिर्याता यि विशेषता बुझन विद्वान् 'राजवाक शक्रको' विचार मनन गरौ, 'आधा शताब्दी अधिदेव अविश्वान्त अक्षरहरहको खेती गरिरहनुभएका आदरणीय नकुल कार्जीका हालसम्म फसलका रूपमा दुई दर्जन पुस्तककार दृष्टिका भकारी छन्। क्षापाली पत्रकारिताका त उहाँ मानक नै हुन्हुन्छ। देवश्यापी नै 'नकुल कार्जी' भन्ने नामको प्रतिच्छार्या 'पत्रकार' हो। अर्थात्, उहाँ पूर्वाञ्चल भेगकै पत्रकारिताका एक अग्लो विम्ब हो। हाल भाषाली पत्रकारितामा पहिले पुस्तकाका अग्रज साधक पनि उहाँ नै मात्र रहनुभएको छ। यस कृतिमा मूलतः 'हरिराम बाजे' र साहायक पात्रहरूका माध्यमबाट हात्तो देश नेपाली, राजनीति गर्नेहरूको निरन्तर वौलीपन र त्यसबाट निसृत दुविपाक, जनसाधारण तहमा लगातार बढ्दो दुस्त सन्तापवारे निरुपण गर्दै व्यङ्ग्य घुँग्नेले निशाना साँधिएको छ।'

यस राजनीतिक उगाल कृतिकार स्वयम्भको भनाई, 'हाम्मो जस्तो पछाउंदे र विश्व सन्दर्भमा एकदमै निरीह रही कैन्ट्रीकृत शासनमा अभ्यस्त मानस संस्कार बोकेको देशसाथी बहुल देशको यो वर्तमानमा राज्यसत्ताका दर्जानीयी अधिकार र शक्तिवालाहरूका प्रभाववाट मुक्त चेतना अवचेतना सायद सम्भाव्य छैन। यही भावभूमिमाथि शासकीयवृत्तका महानुभावहरूको औसत

गरिएका लगायतका प्रसंग धैन छ।

बुधवर तामाङ

चलखेल एवम् प्रभावग्राही जनताका अनभूति समेतको सहावासाट यो किताबमा एकल अधिनायक बनेको पात्र हरिराम बाजे जन्मेको हो। अर्थात् यस किताबको स्पन्दन बन्न गएको त्यो हरिराम बाजे त्यसैकारण कुनै मूर्त मान्छे, नभएर शासकीय समाजवृत्तका मनुष्यहरूको औसत प्रवृत्तक प्रवृत्तिको मातोलाई अनुभवसिद्ध पातिको दावतसँग मध्देर निर्मित अमर्त प्रतिक मात्र हो। हरिराम बाजेमा सिंहदरवारदेखि दर्गम जिल्ला र त्यसको पनि कूने दर्गम गाउँपालिका अन्तर्गत अभेग वार्ड क्षेत्रमा हुकुमी बनिरहेका प्रमुख प्रविधिकारी मध्ये कसैको पनि अनुहारको प्रतिच्छार्य देखिए यो किताबलाई ऊ धन्य भएको अनुभूत हुन्छ।

जो देशका द्वितीयी हाँस्यामा मार्का चोट्टा लवस्तराहरूको वकम्फुसे हुँद्याका विवलन सहन विवाह छन् उनीहरूमा समर्पित यो कृतिको पहिलो भाग या खण्ड १ मा, एमाले पार्टी तथा नेता कोपी शर्मा ओली पक्षका पात्र हरिराम बाजे आपै भिजासम्पार प्रस्तु भएका छन्। पाउँ नामका अर्का 'म' पात्रसँग हरिराम आपै फिसिमका शैलीमा आफु निकै जाने पल्टेर गफ लडाउंदछन्। उनका गफका एक अंश यस्तो छ, 'हामेरलाई भोटका दिन जन जन नाम थरका पान्छै भोट विद्वान् हुन्छन्, ती ती नाम थरको भर भोट दिन खेताला चाह्या हो।' भोटर लिस्टीमा बकाइमा नाम हुने मादौ नेपाल र उन्को राजनीतिक खलकका कृतिप्रय भोटमा अस्वेन हुन्नरली छ। तेसै अवस्ता छ पर्चन र पर्चनको राजनीतिक खलकको। तिन्का नामको भोट ज्यालादारी खेतालाल द्वारा दुर्मालाई हालात हामेरलाई मान्छेको सोरूपको विरपूर्ण छ, यो उपन्यास।

भाग दुईया हरिराम बाजे भन्दून् 'हामेरलाई भोटरको प्रधानमन्त्री कोपी शर्मा ओलीलाई सत्ताच्युत गर्ने उद्देश्यले गर्ने सत्ताच्युत अदालतमा नेपाली कार्यसँग नेता शेरबहादुर देवदारलाई प्रधानमन्त्री नियुक्त गराइपाउन र विरोधहरूले मुहु हालेकामा विरोधी जित त्याहा।' यस्तो स्वादिलो र चाटिलो व्यङ्ग्यामध्यक सम्बन्धको अर्थ पनि गहन छ। यहाँ कोरोनाको महामारीको अवस्थामा पनि देशको सोतोसाधन सत्ताधारी र आपै राजनीतिक पार्टी विशेषका लागि चरम दूरपोयाग गरिएका लगायतका प्रसंग पनि छन्।

'तपाईंको दिमाखोको किडीनी विग्रो कि क्या हो ?' पाँडेजी, तपाईं डोन माडन चब्द नार कि अन्तर्खेरी एकेप दिमाखोको एकराग चब्द चब्द, र यो भाग रागाको हाँसी, मैले भन्ना मान' जस्ता गाउँधरको बोलिचालीका ठेट, झर्ना शब्द, वाक्य पदनुको मजा नै बेरगै। त्यसमाधि यस उपन्यासमा नेपाली

राजनीति, राजनीतिका चरित्र, प्रवृत्ति आदि जान्न पाउँदा अर्को आनन्द आउँदछ।

तीन : यस भागमा, हरिराम बाजे लाई प्रहरीले निचेकामा र बाटबाटै बयान लिएकामा हरिरामको पारो तताइ छ। हरिराम बाजे आफुलाई सत्ताधारी राजनीतिक पार्टीको असली कमरेड मात्र हाल लगाउँदै द्वाकाउँदै-दाकाउँदै, पार्टी, सरकार, कमिशन आदिका कुरा कुरिरहेका भेटिन्छन् र यस्ता घमण्डी, छुल्याहा र उपद्रवाहा कार्यकर्ताको विशेषी रेको छ भन्ने सन्देश यस भागले दिन्छ। निकै चर्चा पाएको होली वाइन लगायतको प्रसंग आउँदछ।

चार : यस भागमा भागा सदरमकापरिषद गफाई चोक भनेर चिनिने चोकमा, नेपालमा मध्यवर्ती चुनाव भएमा, कोरोनाका कारण जनता मत दिन मतदान केन्द्र नाए, केही फरक नार्ने किनकि एमाले पार्टीले मध्येशी नेताहरू परिचालन गरेर इन्डियावाट मान्छे ल्याएर मतदान गर्न जानो भन्ने मतदानका नाममा भोट हलाएर चुनाव जित्ने, एक डेढ सम्यामा भोट किन्ने जस्ता हरिराम बाजेका हाँक दुटी छन्।

पाँच : चुनावका लागि हरिराम बाजेले मेची पारी गलगालियातिरावाट भोटरको व्यवस्था गर्ने प्रसंग यस भागमा छ। 'हामेरलाई काँका मान्छे, कस्ता मान्छे, कस्का छोरा, कस्का नाति, कन र गोवको द्वितीयिता कैनै मतदब छैन भन्ने अग्रिम नै भन्ने त।' हामेरलाई भोटका दिन जन जन नाम थरका पान्छै भोट विद्वान् हुन्छन्, ती ती नाम थरको भर भोट दिन खेताला चाह्या हो। भोटर लिस्टीमा बकाइमा नाम हुने मादौ नेपाल र उन्को राजनीतिक खलकका कृतिप्रय भोटमा अस्वेन हुन्नरली छ। तेसै अवस्ता छ पर्चन र पर्चनको राजनीतिक खलकको। तेसै अवस्ता छ पर्चन र पर्चनको राजनीतिक खलकको। तेसै अवस्ता छ पर्चन र पर्चनको राजनीतिक खलकको।

छ : यस भागमा नेपालका प्रधानमन्त्री कोपी शर्मा ओलीलाई सत्ताच्युत गर्ने उद्देश्यले सत्ताच्युत अदालतमा नेपाली कार्यसँग नेता शेरबहादुर देवदारलाई प्रधानमन्त्री नियुक्त गराइपाउन र विरोधहरूले मुहु हालेकामा विरोधी जित त्याहा।' यस्तो स्वादिलो र चाटिलो व्यङ्ग्यामध्यक सम्बन्धको अर्थ पनि गहन छ। यहाँ कोरोनाको महामारीको अवस्थामा पनि देशको सोतोसाधन सत्ताधारी र आपै राजनीतिक पार्टी विशेषका लागि चरम दूरपोयाग गरिएका लगायतका प्रसंग पनि छन्।

पाँठ : यस भागमा यस्तो विशेषका लागि चरम दूरपोयाग गरिएका लगायतका प्रसंग पनि छन्।

पाँठ : यस भागमा, नेपाल भारतको सीमा मिचिएको बाट पाँठको भाग एकल यस्तो विशेषका लागि चरम दूरपोयाग गरिएका लगायतका प्रसंग पनि छन्।

पाँठ : यस भागमा, नेपाल भारतको सीमा मिचिएको बाट पाँठको भाग एकल यस्तो विशेषका लागि चरम दूरपोयाग गरिएका लगायतका प्रसंग पनि छन्।

पाँठ : यस भागमा, नेपाल भारतको सीमा मिचिएको बाट पाँठको भाग एकल यस्तो विशेषका लागि चरम दूरपोयाग गरिएका लगायतका प्रसंग पनि छन्।

पाँठ : यस भागमा, नेपाल भारतको सीमा मिचिएको बाट पाँठको भाग एकल यस्तो विशेषका लागि चरम दूरपोयाग गरिएका लगायतका प्रसंग पनि छन्।

पाँठ : यस भागमा, नेपाल भारतको सीमा मिचिएको बाट पाँठको भाग एकल यस्तो विशेषका लागि चरम दूरपोयाग गरिएका लगायतका प्रसंग पनि छन्।

पाँठ : यस भागमा, नेपाल भारतको सीमा मिचिएको बाट पाँठको भाग एकल यस्तो विशेषका लागि चरम दूरपोयाग गरिएका लगायतका प्रसं

